

Oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätökseen 30.9.2024 § 191 koskien perusteettoman edun palautusta

8056/01.02.01.01/2024

Kaupunginhallitus 09.12.2024 § 276

Valmistelija: kaupunginlakimies Päivi Sandås, puh. 020 615 8212, paivi.sandas(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Kaupunginhallituksen päätökseen 30.9.2024 § 191 on saapunut oikaisuvaatimus asiassa, jossa oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii, että kaupunki ottaa asia uudelleen käsiteltäväksi, kaupungin tulee periä kaikki perusteettomasti Silénille suoritettu taloudellinen hyöty ja että poliisille tulee tehdä tutkintapyyntö.

Kaupungin hallintosäännön 104 §:n mukaan ”*Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä.*” On perusteltua, että tämä oikaisuvaatimus käsitellään kaupunginhallituksen puheenjohtajan valmistelemana ja esittelemänä.

Kaupunginhallitukselle esitetään, että oikaisuvaatimus hylätään selostusosassa esitetyin perustein.

Muutoksenhaun alainen päätös

Kaupunginhallitus päätti 30.9.2024 § 191, että ”*ensisijaisesti esittää kaupunginvaltuutettu Jukka Silénille, että hän sitoutuu suorittamaan perusteettoman edun palautuksena hänelle maksetuista palkkioista ja ansionmenetykskorvauksista yhteensä 5 517,20 euroa. Lisäksi, mikäli Kokoomuksen kunnallisjärjestölle on Jukka Silénille maksettujen Ydinkeskusta ry:n kokouspalkkioiden yhteydessä suoritettu puoluevero, se peritään täysimääräisenä takaisin näiltä osin. Toissijaisesti, mikäli sovintoratkaisuun ei päästä, kaupunki laittaa vireille Itä-Suomen hallinto-oikeuteen hallintoriitahakemuksen, jolla Jukka Siléniltä peritään hänelle suoritettua perusteetonta etua 5 517,20 euroa Silénin toimiessa valtuustokaudella 2021-2025 Kouvolan Ydinkeskusta ry:n hallituksessa ilman, että Kouvolan kaupungin elinvoimajaosto on päättänyt esittää Jukka Sileniä Kouvolan Ydinkeskusta ry:n hallitusjäsen ehdokkaaksi.*”

Jukka Silénille on annettu 9.10.2024 tiedoksi lasku määrältään 5 517,20 euroa; laskussa perusteeksi on ilmoitettu kaupunginhallituksen päätös 30.9.2024 § 191. Laskun eräpäivä oli 8.11.2024.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimus tulee kuntalain mukaan käsitellä kiireellisesti. Jukka Silenin osalta oikaisuvaatimusaika päättyy 8.11.2024. Tämän takia 14.10.2024 saapunut oikaisuvaatimus käsitellään tässä kaupunginhallituksen kokouksessa. Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii, että kaupunki ottaa asian uudelleen käsiteltäväksi, kaupungin tulee periä kaikki perusteettomasti Silénille suoritettu taloudellinen hyöty ja että poliisille tulee tehdä tutkintapyyntö. Oikaisuvaatimuksessa esitetään joitain päätökseen liittyviä kysymyksiä. **Liitteenä** saapunut oikaisuvaatimus.

Asiassa tapahtunut

Jukka Silénille on 18.10.2024 annettu tiedoksi kaupunginhallituksen päätös 30.9.2024 § 191.

Jukka Silén on tehnyt tietopyyntöjä koskien kaupunginhallituksen päätöstä. Siléniä on kuultu oikaisuvaatimuksen takia 5.11.2024. Silén ei vastannut määräaikaan 15.11.2024 mennessä. Silén ei ole tehnyt oikaisuvaatimusta. Silén on 8.11.2024 ja 12.11.2024 sähköposteissaan ilmoittanut riitauttavansa laskun määrältään ja perusteeltaan ja kiistävänsä maksuvelvollisuutensa saatavien perinnästä annetun lain (513/1999, perintälaki) 4 b §:n mukaisesti. Kaupunginhallituksen päätös perusteettoman edun palautuksesta tullaan laittamaan vireille hallintoriitahakemuksella, kun päätös on lainvoimainen.

Selvyyden vuoksi todetaan, että kaupunginhallituksen päätöksen muutoksenhakuosoitus oli ensin lakimiehen virheellisen arvioinnin johdosta väärä ja tämän käytyä ilmi muutoksenhakuosoitus muutettiin kuntalain mukaisesti viivytyksettä siten, että päätöksestä voi tehdä oikaisuvaatimuksen. Virhe on korjattu 11.10.2024.

Arviointi ja johtopäätös

Oikaisuvaatimuksen tekijä kysyy, onko tarkoituksenmukaista, että asioiden valmistelu ei perustu kaikin osin laillisuuteen. Asian valmistelusta vastaa esittelijä. Päätösehdotusta esittelijälle valmistelevat asiassa mainitut valmistelija ja lisätietojen antajat. Tässä asiassa valmistelijana oli apulaiskaupunginjohtaja ja lisätietojen antajina lakimies sekä kaupunginlakimies. Kaikki edellä mainitut toimivat viranhaltijoina virkavastuulla ja valmistelivat asiaa lainsäädännön mukaisesti. Esittelijän päätösehdotus kokoukseen 30.9.2024 on perustunut lakiin, oikeusperiaatteisiin ja oikeuskäytäntöön.

Oikaisuvaatimuksen tekijä kysyy edelleen, onko tarkoituksenmukaista, että viranhaltijat eivät pitäydy operatiivisissa tehtävissä puuttuessaan poliittiseen päätöksentekoon. Viranhaltijat, jotka ovat valmistelevat asiaa 30.9.2024 kokoukseen, ovat toimineet niissä tehtävissä, jotka kuuluvat heidän virkatehtäviinsä. Päätösehdotus kokoukseen 30.9.2024 on perustunut juridiseen harkintaan. Oikaisuvaatimuksen tekijän mielestä esittelijän tarkoitus oli lahjoittaa Jukka Silénille 75 % perusteettomasti maksetuista palkkioista ja ansionmenetyskorvauksista. Kuten

päätöksessä 30.9.2024 on todettu, esittelijä katsoi kaupungin toiminnassa olleen epätarkkuutta, jonka takia esittelijä esitti perusteettoman edun kohtuullistamista tuoden juridisen kokonaisharkintaan perustuen esille kohtuullistamista puoltavat seikat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä kirjoittaa näkevänsä, että suojelua on jatkettu lainvastaisella muutoksenhakuohjeella. Päätökseen liitettiin teknisistä syistä väärä muutoksenhakuosoitus ja virhe korjattiin viivytyksettä sen tultua ilmi 11.10.2024, jonka jälkeen toimitettiin päätös uudelleen asianmukaisesti tiedoksi korjatulla muutoksenhakuohjeella.

Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että päätöksenteossa on jätetty huomioimatta, onko Jukka Siléniä syytä epäillä luottamusaseman väärinkäytöksestä ja siten edelleen petoksesta tai petoksen yrityksestä ja että asiassa tulee tehdä poliisille tutkintapyyntö. Kaupunginhallituksen kokouksessa 30.9.2024 § 191 esittelijänä toiminut kaupunginjohtaja esitti useampia perusteettoman edun takaisinperinnän kohtuullistamista puoltavia seikkoja: elinvoimajaoston päätös 21.9.2021 § 25 koskien yhdistyksen hallituksen jäsen ehdokkaiden nimeämistä on lähetetty Kouvolan Ydinkeskusta ry:lle, mutta ei hallitukseen nimetyille jäsen ehdokkaille Marko Hämäläiselle eikä Pertti Palorannalle; kaupunki on ollut tietoinen, että Jukka Silén on toiminut Kouvolan Ydinkeskusta ry:n hallituksen puheenjohtajana valtuustokaudella 2021-2025; kaupunki on tehnyt yhteistyötä Silénin kanssa yhdistyksen asioissa; hallinnossa on käynyt hallinnollinen virhe Jukka Silénin kohdalla palkkio- ja ansionmenetyslaskujen maksussa, kun maksuperustetta ei oltu tarkistettu ennen maksua. Jukka Silén esitti kuulemisessa, että hän katsoo kaupungin työntekijöiden toimineen hyvän hallintotavan vastaisesti, koska hallinto ei ole tarkistanut maksuperustetta ennen maksatusta ja että hänen asia ei ole tarkistaa, milloin toimitellaan asiassa päätöksen, kun päätöstä ei toimiteta valittavaksi ehdotetulle vaan päätös toimitetaan yhteisölle, jonka hallitusjäsen ehdokkaasta on kyse. Kaupunginhallituksen päätöksen selostusosassa on todettu, että kesällä 2024 kaupungin työntekijät selvittivät, että Kokoomuksen keskinäiseen sähköpostiviestinnän mukaan Jukka Silén oli syksyllä 2021 Kokoomuksen ehdokas yhdistyksen hallitusjäsen ehdokkaaksi Hämäläisen sijaan. Kokoomus ei kuitenkaan toimittanut elinvoimajaoston kokousvalmistelijalle eikä esittelijälle esitystä, että Jukka Silén tulisi nimetä Marko Hämäläisen sijaan yhdistyksen hallitusjäsen ehdokkaaksi.

Kaupunginjohtaja esittelijänä katsoi, että hänen ja Jukka Silénin esittämällä perusteilla perusteettoman edun palautusta tulee kohtuullistaa. Kohtuullistamista puoltavia seikkoja oli useita, jolloin asiaa valmisteltaessa 30.9.2024 kokoukseen ei ollut aihetta epäillä Silénin syyllistyneen petokseen, petoksen yritykseen tai luottamusaseman väärinkäytökseen. Oikaisuvaatimuksen tekijän vaatii tutkintapyyntö tekemistä. Kun kaupunginhallitus 30.9.2024 päätti periä Jukka Silénille maksetut palkkiot ja ansionmenetyskorvaukset 100 %:sesti, ei ollut

syystä epäillä petoksen yritystä, petosta tai luottamusaseman väärinkäytöstä, koska Kokoomuksen keskinäiseen sähköpostiviestinnän mukaan Jukka Silén oli syksyllä 2021 Kokoomuksen ehdokas yhdistyksen hallitusjäsenehdokkaaksi Hämmäläisen sijaan ja kaupungin toiminnassa palkkioiden ja ansionmenetyskorvausten maksamisessa oli virheellisyyttä. Perusteettoman edun takaisinperintää sovelletaan mm., kun työnantaja on virheellisesti suorittanut työntekijälle liian suuren palkan. Tällöin työntekijä ei ole asiassa rikosoikeudellisessa vastuussa. Oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole esittänyt uusia asioita, joilla olisi merkitystä harkittaessa tutkintapyynnön tekemistä. Tässä asiassa ei ole katsottu olevan Jukka Silénin taholta rikkomusta tai rikosta, kun kaupunki on suorittanut hänelle virheellisesti ansionmenetyskorvausta ja palkkioita.

Kaupunginhallitus päätti, että Jukka Silénin tulee suorittaa perusteettoman edun palautuksena hänelle maksetut palkkiot ja ansionmenetyskorvaukset 100 %:sesti eli yhteensä 5 517,20 euroa. Silénille on toimitettu lasku, jonka eräpäivä on 8.11.2024. Laskusta peritään viivästyskorkoa. Kaupunginjohtaja esittelijänä on vastuussa kaupunginhallituksen päätöksestä kuntalain 106 §:n mukaan, koska ei ilmoittanut eriävää mielipidettä.

Oikaisuvaatimuksessa on esitetty esittelijänä toimineen kaupunginjohtajan suojelleen tietyn ryhmän jäsentä. Ns. yleislausekkeen esteellisyysperuste kuuluu: "Luottamus henkilön puolueettomuuteen muusta syystä vaarantuu." Kaupunginjohtajan voidaan katsoa olevan esteellisen yleislausekkeen perusteella häneen kohdistuvan epäilyn takia. Harjula-Prättälä Kuntalaki-teoksen mukaan "*esimiehen ollessa esteellinen yleislausekejäävi voi tulla sovellettavaksi myös alaiseen.... valmistelusta ja esittelystä tällöin joko hallintosäännön tai kunnanhallituksen päätöksen nojalla huolehtii esimerkiksi kunnanhallituksen puheenjohtaja.*" Kaupunginjohtajan alainen apulaiskaupunginjohtaja toimi 30.9.2024 päätöksen valmistelijana, jolloin myös hänen voidaan katsoa olevan esteellinen tällä perusteella. Toimielimessä, lukuun ottamatta valtuustoa, esittelijänä toimii viranhaltija. Kaupungin hallintosäännön 104 §:n mukaan "*Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä.*" On perusteltua, että tämä oikaisuvaatimus käsitellään kaupunginhallituksen puheenjohtajan valmistelemana ja esittelemänä.

Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii, että kaupungin tulee periä kaikki perusteettomasti Silénille suoritettu taloudellinen hyöty.

Oikaisuvaatimuksen tämä kohta on siten aiheeton ja turha, koska kaupunginhallitus päätti 30.9.2024 § 191 takaisinperinnästä, kuten oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii. Mikäli oikaisuvaatimuksen tekijä olisi esittänyt vain vaatimuksen, että kaupungin tulee periä kaikki perusteettomasti Silénille suoritettu taloudellinen hyöty, olisi oikaisuvaatimus hylätty, koska oikaisuvaatimuksen tekijällä ei ole

oikeussuojan tarvetta. Oikaisuvaatimuksen tekijällä ei siten ole oikeussuojan tarvetta takaisinperinnän osalta. Kaupunginhallitukselle ehdotetaan, että oikaisuvaatimus hylätään. Tällöin kaupunginhallituksen päätös 30.9.2024 § 191 pysyy voimassa.

Kaupunginlakimies Päivi Sandås on kokouksessa paikalla asiantuntijana vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: kaupunginlakimies Päivi Sandås, puh. 020 615 8212, paivi.sandas(at)kouvola.fi

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden kaupunginlakimies Päivi Sandåsille. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.
